

cartea de proză

PETRE BARBU

cătararea
în cer

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Petre Barbu

Poemana scrisului meu

Cățărarea în cer (Schite)

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Cuprins

Pomana scrisului meu /	5
Eroii n-au niciun rost /	7
Fără dragoste /	9
De ce urăsc Jocurile Olimpice /	11
Acasă, ultima beție /	13
Negocierea /	15
Lista cu suflețe /	17
Dilema pijamalei /	19
Printre anotimpuri /	21
Masa tăcerilor noastre /	23
Bărbații sub Arc /	25
Ultimul Crăciun /	27
Primiți cu sondajul? /	29
Cărți în lanțuri /	31
Însoțitorul /	33
Rușii sunt buni /	35
Ne auzim la premieră, tată! /	37
Cel mai bun chirurg /	39
Gladiatorul /	41
Trădarea /	43
Cea mai proastă campanie de publicitate din lume /	45
Visa de fier /	49
Binecuvântează această casă! /	51

Departe de Cernobîl /	53
Vremea bărbaților împliniți /	55
Unchiul din Lună /	57
Restricție de viteză /	59
Te țin de mână /	61
Recviem fără Sindolor /	63
Trandafirul roz de pe Yahoo! /	65
Zgomotul scrisului meu /	67
Pastila despărțirii /	69
Toate cuvintele dimineții /	71
„Shakespeare in Love“ /	73
O fărâmbă de dragoste /	75
Clubbing sau parastas? /	77
Măștile /	79
Trei bărbați /	81
O dimineată perfectă /	83
Discursul /	85
Am vândut! /	87
Plicuri cu dragoste /	90
Lumina vieții /	92
La pânda /	94
Puterea pâinii /	96
Servieta voastră /	98
Șantajul /	100
Cai verzi pe pereți /	102
Fără casă /	104
O femeie coboară din tren /	106
Autorul e gol /	108
Examenul /	110
Ziua ta /	112
Călăuza /	114
O carte și doi cititori /	121
Despărțirea /	123
Bilanțul anului /	125
Găsește-mi un pub! /	127
Lecturi nemuritoare /	129

Concursul /	131
Ziua Masculului Alfa /	133
Sâmbăta puilor turbați /	135
Banii autorului /	137
Melcul /	141
Plasa vieții /	143
Cum să tai o găină /	145
Sărutul /	147
Hoțul /	149
Roșiile mele /	151
Gelozie /	153
Game over /	155
Ultimul apel /	157
Îmbrățișarea trenului /	159
Întrebă-mă, urâtule! /	161
Puterea puterilor /	163
Lumânările /	165
Trei lei /	167
Așteptându-i pe flămânzi /	169
Pariuri /	171
Nominalizatul /	173
Primul zbor /	175
Parfumul doamnei /	177
Febra /	179
Tunsoarea pierdută /	181
Inundația /	183
Topul vânzărilor mele /	185
Cabina de probă /	188
Întoarcerea /	190
Născut în Complex /	192
Deficiențe de vedere /	194
Insurgent /	196
Primul cititor /	198
Cățărarea în cer /	200

Pomana scrisului meu

La începutul anilor '90, când i-am arătat hârtia de transfer la o revistă, tata mi-a zis: „Cu meseria asta n-o să apuci pensia”. Și atunci l-am urât. Pentru că mă descurajase din prima clipă să mă apuc de scris. Pentru că el disprețuise dintotdeauna nu numai scrisul meu, dar și scrisul altora. (Tata, mecanic de locomotivă, și-ar fi dorit să ajung impiegat la CFR, să ridic paleta aia verde în gară și să dau drumul la trenuri.)

După câțiva ani de scris (la gazete și la câteva cărți), mi-am dat seama că scrisul e o povară pentru cei din jurul celui care scrie. Scrisul îi trezește, îi intrigă și îi scandalizează. (Scrisul e miere și e otravă.) Când mi-a apărut primul roman, tata i-a zis mamei, în bucătărie: „Uite ce scrie fii-tu despre noi!” Și i-a citit câteva fragmente, apoi a aruncat cartea. Și mama a plâns. A citit și ea cartea și mi-a zis: să nu mai scrii despre noi, auzi, să nu mai scrii, pentru că vreau să am liniște în casă! Peste alți câțiva ani (când tata nu mai era), mama mi-a citit primul capitol dintr-o carte nouă și m-a certat: „Ce-ai tu cu viața mea? Să nu te mai legi de viața mea, auzi?” Și mi-a părut rău că mă legasem de viața ei. Dar până atunci, scrisul meu mai enervase destui oameni din jurul meu. Otrava scrisului naște violență. Am avut parte de un manuscris aruncat la gunoi (noroc că am fost pe fază și l-am salvat!), de un exemplar de carte aruncat cu scârbă în primul tomberon după ce ne-am despărțit pe stradă, de o prietenie ruptă, de multe reproșuri, de tot felul de dezmințiri, „vezi că ai scris numai aiureli, lucrurile nu

s-au întâmplat așa cum ai scris!”, da, bine, am scris aiureli! – am răspuns resemnat, de priviri triste, de nebaneuite „chei de lectură” și de tăceri adânci. Tăcerile sunt cele mai grele poveri pentru cel care scrie.

Da, recunosc, am scris despre tatăl meu și despre mama mea, despre soră și soție, despre niște iubite și despre câțiva prieteni, despre mătuși și morminte, despre cei morți și despre cei vii, despre cei pe care i-am iubit și despre cei pe care i-am urât. Am scris despre ai mei. Pentru că prin ochii lor am văzut lumea. Pentru că prin cuvintele lor am învățat să citesc. Pentru că prin munca lor am crescut și am ajuns să scriu. Pentru că prin suferințele lor am învățat că scrisul nu mă face nemuritor, cum credeam ca un prost, când i-am arătat bietului tata hârtia de transfer în presă. Am scris despre ai mei. Crezând că scrisul meu îi va salva de la moarte, dar nici măcar nu i-a ferit de răutatea acestei lumi. Crezând că am să-i fac fericiți, dar ce efemeră e fericirea asta pentru cei care nu scriu! Crezând că scrisul meu îi va izbăvi de suferințe, dar eu am suferit pentru a scrie. Da, recunosc, am scris despre ei cu trufie și nepăsare. Pentru că mi-am iubit scrisul.

Uneori, mă gândesc să-i strâng pe toți, și pe cei morți și pe cei în viață, și să le pun pe masă cuvintele mele: hai, luați și mâncați!, i-aș îndemna. Mâncați cuvintele rupte din carnea mea, carne din carnea voastră, cuvintele sufletul meu, sufletului din sufletele voastre! Iertați-mă!

Eroii n-au niciun rost

Orașul se bucură de glasurile copiilor care se duc la „școala altfel”. Lumina a cuprins parcurile, muzeele și terenurile de sport. Hoinăresc prin lumină și-mi amintesc.

O dimineață, la început de decembrie. Stau în picioare, în fața unei uși, la etajul șase al IOB. Aștept la oncolog, ca să-mi dea o rețetă. Nu-i pentru mine rețeta, ci pentru cineva care nu poate aștepta. O oră, două, sunt pregătit să stau cât trebuie. M-am lipit de un perete cu toți nervii mei. Sper că dacă se va deschide ușa cabinetului, oncologul să mă vadă, să dea din cap ca să intru (nu pot să intru decât invitat!) și să-mi scrie rețeta. Dă, Doamne, să se deschidă ușa pentru mine! Dar se deschide ca să iasă un pacient, să intre un alt pacient, să intre o stagiară, să intre o femeie în halat alb cu o hârtie de semnat, să intre un reprezentant medical spilcuit, să iasă femeia cu hârtia, să iasă stagiara și să strige după un pacient răătăcit pe culoar... Culoarul este înțesat de scaune și de fotolii pe care stau pacienții pentru tratamentele ambulatorii. Lângă ei, stativile care țin tuburile prin care coboară citostaticele în vene și care ar trebui să apere corpul de tumori. De aceea m-am lipit de perete. Pentru ca nimeni să nu se împiedice de mine: nici asistentele care schimbă perfuziile și fixează cateterele și nici pacienții care își caută salvarea aici. Bolnavii și stativile au ieșit pe culoarul aripii din stânga a secției. Pentru că rezervele sunt pline de pacienți. Pentru că aripa dreaptă a secției e în renovare. De câteva luni bune. Sau de-un an? Nu mai contează! Știu, nu sunt destui

bani pentru investiții, pentru reformă, sistemul sanitar e sărac, bla-bla, bla-bla! Din aripa dreaptă, despărțită cu un perete improvizat de aripa stângă, se aud ciocane și tot felul de motoare grele. Bine că praful nu trece în aripa noastră!

Asistentele se strigă nervoase una pe alta, pacienții le cheamă pe asistente, e haos ca în război. Dar eu n-am prins războiul. E ca în filmele de război: suntem ca niște refugiați răniți și speriați de bombardamente. Sau poate așa mi se pare, că suntem eroii unui film. Sau eroii Infernului? M-am lipit de perete cu toată spaima mea. Și atunci îmi vine un gând negru, ca un angajament sumbru: să deschid fereastra etajului șase și să evadez din sistemul care te îmbolnăvește psihic, care te dezarmează, care te mutilează pe viață, care te dez-u-ma-ni-zea-ză, blestemată boală, blestemat sistem!

E soare. Mi-am amintit ca și cum aș fi scăpat de pe front. Mă bate gândul să mă întorc la IOB și să aștept la ușă. Poate că aripa dreaptă a fost renovată. Și dacă ușa se va deschide, în loc să-i spun oncologului că nu mai am nevoie de altă rețetă, să-mi suflec mâneca puloverului și să-l rog să-mi administreze o perfuzie cu citostatice în memoria sufletului meu pereche, care a luptat până la ultima rețetă și până la ultima doză de citostatic. În memoria și de dorul sufletului ei!

E soare. Orașul se bucură de lumina copiilor.

Fără dragoste

Am fost cu Ema la *Serendipity* și am băut un ceai iute și tare. Ema a ales ceaiul. Când începusem să-i povestesc ultima mea piesă de teatru, așa, ca să mă laud și să-i dovedesc că m-am ținut de scris în toți acești ani în care nu ne-am văzut, Ema m-a întrebat: „Și, până la urmă, ai scris o poveste de dragoste?”

Ah, Ema nu uitase! În urmă cu 26 de ani, când eram amândoi studenți la Galați, plimbându-ne pe Calea Domnească, într-o după-amiază dulce de mai, ea m-a îndemnat cu fervoare: „Pierre, scrie o poveste de dragoste! Auzi, tu trebuie să scrii o poveste de dragoste!” Exaltarea ei de atunci mi s-a părut nefirească. Pe mine mă frământau alte subiecte, mult mai sobre, dictatura, libertatea, fiind obsedat de romanele lui Alexandru Ivasiuc, Ernesto Sabato, Augustin Buzura, „chestii grele”, frate!, nu aiureli simandicoase pentru domnișoarele de provincie!

Ema și-a înmuiat buzele în ceaiul iute și tare, apoi a zis: trebuie să scrii o poveste de dragoste! Am lăsat-o să trăncănească despre dragoste, iar eu m-am gândit la câte povești de dragoste am strâns în scrisul meu. Am făcut un inventar, povestire cu povestire, personaj cu personaj. Prin '93 mi-a apărut un volumul de nuvele. Nicio nuvelă n-a fost o poveste de dragoste. Toate erau populate cu personaje depresive. La evenimentul de lansare, am fost întrebat de un reporter care este „universul” acestei cărți, iar eu am răspuns, spre hazul lui Atila, un alt prieten de atunci, că este vorba de un

„univers imobiliar”. Adică doream să spun că personajele mele trăiesc numai în blocuri. Penibil, penibil rău!

Nici primul meu roman n-a fost o poveste de dragoste. Am scris și o piesă de teatru cu același nume, dramatizarea romanului, montată de același Atila la Radiodifuziune, dar nici asta n-a spus (măcar într-un act!) o poveste de iubire.

Într-un alt roman, am băgat multe personaje, dar nu mi-a ieșit nicio relație de dragoste. După acest roman, m-am apucat să scriu dramaturgie. Am scris câteva piese de teatru, dar niciuna n-a fost o poveste curată de iubire. Au fost numai drame cu personaje bătute în cap și mutilate sufletește. Așa am crezut, că sunt mutilate de sistemul în care trăiesc. N-am putut nici măcar pe un personaj să-l fac să iubească. Mă mir și acum, fără nicio urmă de ipocrizie, că o piesă mi-a fost premiată la UNITER, fără să fi avut ceva de dragoste!

Am încercat și în alt roman să încropesc o poveste de iubire, dar nu mi-a ieșit. Ca să fiu sincer, mi-a stat gândul în altă parte și nu la dragoste. Am mai scris niște piese, dar toate au fost despre suferințe și moarte. Cum, dracu', am scris în toți acești ani fără un pic de dragoste?, am intrat în panică.

„Și, până la urmă, ai scris o poveste de dragoste?”, a repetat Ema. Nu!, am răspuns ca un elev prins de doamna profesoară că nu și-a făcut lecția. Ema a zâmbit și fața ei uscată i s-a luminat: „Trebuie să te îndrăgostești, Pierre! Neapărat trebuie să iubești!”, mi-a repetat Ema, cu un glas zglobiu, venit parcă dintr-o carte care tot așteaptă s-o scriu.